

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0518U002565

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-11-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ПИЩАНСЬКА Вікторія Миколаївна

2. Pishchanska Viktoria

Кваліфікація: к. культ., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 26.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія культури

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-10-2018

Спеціальність за освітою: культурологія

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія неперервної освіти" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 41682253

Місцезнаходження: Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49006, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.850.01

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, м. Київ, Київ, 01015, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, м. Київ, Київ, 01015, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 13.09.25

Тема дисертації:

1. Козацька культура доби українського Бароко: релігійно-естетичний синкретизм духовної сфери
2. Cossack culture of the Ukrainian Baroque epoch: religious and aesthetic syncretism of the spiritual sphere

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню культуротворчих процесів України XVII–XVIII ст. – у добу козацького Бароко, досягненню релігійно-естетичного синкретизму в ментальності і мистецтві українського козацтва, вивченню регіональних особливостей формування етнокультурних специфікацій козацького Бароко. Уперше в українській гуманітаристиці розроблено культурологічну парадигму релігійно-естетичного синкретизму, який аналізується як особлива форма духовності, історико-культурний тип світовідчуття, що сприяв виникненню феномена культури козацького Бароко, заснованого на єдності віри та естезису. Феномен козацької культури розглядається у світлі надбань вітчизняної й світової культурологічної думки, зокрема з точки зору філософії етнокультури та культурологічної регіоніки. Духовна сфера козацької культури тлумачиться як невід’ємна частина національної та західноєвропейської культури епохи Бароко, що має своєрідні й унікальні риси, одночасно пов’язані як з етнокультурними традиціями, так і європейською стилістикою, з антиноміями сакрального і антитетикою естетичного в цілісних художніх формах. Особливу увагу приділено культурологічному аналізу козацького Sacrum’у та його художнього втілення запорозьким

козацтвом на теренах Нижнього Придніпров'я, а також розгляду барокового дискурсу «чудного і містеріального» у знаково-символічних сигнатурах і естетиці «кончето» (дотепу), що вплинуло на українське Бароко в цілому. З урахуванням регіональних особливостей здійснено аналіз різних видів козацького барокового мистецтва. Визначено статус і роль козацької художньої творчості в культурі українського бароко. Виявлено характерні риси козацького бароко (патетика, антипатетика, концептизм), що відбилися в усній народній творчості, фольклорі, декоративно-прикладній творчості, архітектурі, іконописі та живописному мистецтві, літературі, музиці та театрі XVII–XVIII ст. Окреслено стилістичні риси козацького фольклору як скарбниці й автентичного прояву українського Бароко в його важливих етнокультурних та регіональних специфікаціях. Здійснене дослідження не тільки поглиблює розуміння ролі козацтва в українській історії, а й виявляє його світоглядно-культурний вплив на політичні, соціальні, правові та художньо-естетичні погляди і концепції XVII–XVIII ст., ключове місце в яких посідало православ'я. Одночасно державотворче значення козащини в українській історії у щільному зв'язку з релігійними та художніми чинниками обумовлює її культуротворчий статус у розвитку української духовності. Синкретизм естетичних і релігійних цінностей козацького Sacrum'у має смисло- і стилеутворююче значення в духовній сфері козацької культури, репрезентуючи її духовні сигнатури в етнонаціональних формах європейської стилістики Бароко. Ключові слова: духовна культура, козацьке Бароко, релігійно-естетичний синкретизм, світ як «свято» і «святість», козацький Sacrum, сакральне і профанне, антипатетика, кончето, етнокультура, культурологічна регіоніка.

2. The thesis investigates culturological paradigm of correlation of religion and art in the culture-creative processes in Ukraine of the XVII–XVIII centuries – during the Cossack Baroque. In the context of humanitarian interdisciplinary discourse, the syncretism of the sacred and artistic aspects of the spirituality of the Ukrainian Cossacks, the regional peculiarities of the formation of ethnocultural specifications of the Cossack Baroque were considered. At the present stage, the scientific studies of the brightest pages of the history of the Ukrainian culture are manifested in numerous historical, philosophical, culturological, and art studies studios; however, the study of religious and aesthetic syncretism in the spiritual culture of the Ukrainian Cossacks within the period of the XVII – XVIII centuries, during the Ukrainian Baroque period, has not become the subject of systematic interdisciplinary humanitarian research in Ukraine yet. The theoretical level of the mentioned issue in culturology, in particular in the context of the philosophy of ethnoculture and of the culturological region, is not developed either. In general, the phenomenon of the Cossack spirituality, as well as the place of sacred art in it, has not been systematically identified yet, because of the lack of cultural studies devoted to the Cossack Baroque. However, certain vagueness of this phenomenon forces us to reveal the role of Orthodoxy in the formation of the spiritual culture of the Ukrainian Cossacks and to determine the general features of such artistic phenomenon as the Cossack art in its syncretism with the sphere of the Sacrum. For the first time in Ukrainian humanitarian studies, a culturological paradigm of religious and aesthetic syncretism in the spiritual culture of the Cossacks in the thesis was developed. For this purpose the features of the Baroque artistic thinking in the conditions of regional specifications of the Cossack art are considered in the light of the relationship between the religious and aesthetic in the syncretism of the spiritual culture of the Ukrainian Cossacks. Special attention is paid to the cultural analysis of the artistic style of the Cossack Baroque and the uniqueness of its implementation by the Zaporozhian Cossacks on the ground of the Lower Dnieper, as well as consideration of the unity of philosophical, religious and artistic dimensions of the Cossack spiritual culture and their influence on the Ukrainian Baroque as a whole. In the context of humanitarian interdisciplinary discourse, cultural and historical trends that influenced on the formation of the Ukrainian Baroque culture of the XVII–XVIII centuries are considered, the influence of the historical situation and the processes of state formation in Ukraine on the formation of the Cossack community and in particular the Cossack cultural environment is determined. It is considered the relevant to the social and historical time style of world view, it is analyzed not only the political role of the valiant defender of the will and rights of the Ukrainian people, but also the creative power that has shown itself in the cultural development of the state. The specificity of the presence of the spiritual and religious, aesthetic and national factors in theoretical analysis of mental issues is revealed, the issues of ethnocultural mentality and its religious and aesthetic features, which influenced on the content and forms of the spiritual culture of the Cossacks XVII–XVIII centuries are explored. Key words: spiritual

culture, religious and aesthetic syncretism, Ukrainian Cossacks, Cossack Baroque, Cossack Sacrum, ethnoculture, culturological region.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Личковах Володимир Анатолійович
2. Lychkovakh Volodymyr

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Личковах Володимир Анатолійович
2. Lychkovakh Volodymyr

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кодьєва Олена Петрівна

2. Kodieva Olena

Кваліфікація: д. культ., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волков Сергій Михайлович

2. Volkov Sergiy

Кваліфікація: д. культ., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубровіна Любов Андріївна

2. Dubrovina Lubov Андріївна

Кваліфікація: д. і. н., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шульгіна Валерія Дмитрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шульгіна Валерія Дмитрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.